A,1,2. *Anterior oculi sedes, in qua iris consistit.*

B 1,2 *Visorius neruus inibi resectus, quà primùm ex caluaria in oculorum sedem delabitur.*

C,D,E 1 *Tres in hac facie musculi occurrunt, nondum scilicet aliquo musculo sua sede liberato.*

F,G 1 *Interuallorum inter sex primos musculos consistentium, & adipe oppletorum duo in hac facie apparent.*

H,I,K, *L,M,N Primi sex oculi musculi, uerùm H musculum notat, quo oculus sursum agitur, I quo deorsum, M & N quibus circumagitur, K quo ad maiorem oculi angulum ducitur, L quo ad minorem angulum fertur.*

O *Septimus oculi musculus, nulla ex parte à uisorio neruo liberatus, ac ab adipe ipsum alioquin integente omnino detectus.*

Oculos motu uolitario mouendos.

QVONIAM neq; ex lateribus, neq; ex posterioribus, neq; superioribus, uel inferioribus sedib. neque omnino aliter, quàm secundùm pupillæ rectitudinem, oculorum uisio perficitur. paucissima utique uideremus, si oculi immobiles penitus essent. Qua de causa ipsos ita corporis nostri Conditor creauit, ut plurimum circumduci possint, & præter hoc, collum ad motus promptum reddidit, ideóque potissimùm duo facti sunt oculi, etiam notabili spacio dissiti. Cæterùm si eos moueri motu uolũtario oportebat, ipsis

Oculorũ motus

quoq; musculos largiri necessum fuit. Sed quum oculorum motus sint tres, unus, quo hi intrò, uersus nasum adducuntur, & quo extrorsum ad paruũ angulũ aguntur. secundus, quando sursum tenduntur, uersus supercilia, & deorsum trahuntur uersus malas. tertius, quo obscuro admodum motu circumuertuntur, meritò totidem numero duces motuum, musculos fabrefieri oportuit, atq; singulis motibus, qui in geminos diuidi possent, binos musculos aptari necessum fuit. At ex his[a] duos quidem in lateribus, singulos scilicet ad utrunque angulum,

Musculi sex primi.

[b] alios autem duos, unum quidem infrà, alterum uerò suprà, [c] quintum uerò ac [c] sextum, ut circumuersionis motui præessent, uariè locari oportuit. Cæterùm ex his sex numero musculis primi quatuor, quemadmodum rectis oculi motibus præsunt, ita quoq; rectum situm obtinent, & omnes omni ex parte sibi similes sunt. Capita enim ipsorum, uelut ex[d] dura cerebri membrana neruum uisorium obtegente, & è neruo *secũdi paris neruorum cerebri, statim in nerui uisorij à caluaria elapsu, originem ducunt. Deinde ipsorum uenter amplior, quàm profundior, attamen teres propemodum uisitur, & posteriori oculi regioni, neruoq; uisorio, secundùm ipsius à caluaria in oculi usq; radicem ductus longitudinem, incumbit, & quum propter mediam oculi sedem (ubi is latissimus est) uenter pertigerit, in latam membraneamq; enerauationem finit. Quæ ultra mediam oculi sedem terminatur, & duræ oculi[f] tunicæ, tanquam in mouendo osse, recta (sed secundùm corporis latitudinem ducta) linea inseritur, iuxta[g] iridem, maiorémue oculi circulum, in anteriori oculi parte conspicuum, & nigrum ab albo (ut ita loquar) dirimentem. Porrò musculi, circunductionis oculi opifices, forma quidem ac ortu prioribus illis respondent, at minores sunt, & ductu insertioneq; ab illis uariant. Prior, nanq; à dura cerebri membrana, uisorium neruum ambiente, è regione minoris anguli originem ducit, & in humiliorem oculi sedem, neruosa sua tenuitate inseritur, obliqua linea iuxta iridem, reliquorum quatuor modo. Alter uerò à uisorij nerui membrana, è regione maioris anguli enascitur, & duræ oculi tunicæ, neruosam ipsius tenuitatem, obliquiori linea, ad superiorem oculi sedem inserit. Atque hinc fit sex istos oculi musculos solo situ, & in duram oculi tunicam insertione, idq; adhuc modicè, uariare. Primi enim quatuor, uti modò dicebam, prorsus recti sunt, rectaq; linea inseruntur, alij duo obliquiores uisuntur, obliqua linea insertionem molientes, qui etiam si circumuersioni conducant, attamen & sursum deorsumq; oculum agunt. Atque omnium neruosarum tenuitatum ductus, inter duram oculi tunicam, & [h] adhærentem medius consistit. [i] Efformant itaque simul omnes musculi, dum proprium adhuc situm seruant, turbinatam figuram, cuius conus ipsorum est exortus, basis uerò, corundem insertio. Breuissimo enim ductu neruo connectuntur uisorio, quum in illorum, quam unà conformant capacitate, multus cõtineatur [k] adeps duriusculus, & albus admodũ, atque is rursus alteri cuidam obuoluitur musculo. Est enim præter commemoratos sex oculi musculos, [l] alius musculus grandis, undecunq; ab illis & eo, quem diximus, adipe circundatus, ac solus similem figuram, quam priores sex simul efformabant, constituens. Nam musculus iste principium quoq; à dura membrana, neruum uisoriũ inuoluente assumit, at paulò anteriùs, quàm sex priores. illorum enim origo ab oculi corpore remotior est, quàm eius, quem

Adeps musculis oculorum interpositus.

Septimus oculi musculus.

a 2 fi. ante K. alter. b 3 fi. ante L. alter. c 3 fi. ante N.
d 5 fi. c. 9 & 5 fi. c. 14 li. 7 & c. 12 fi. c. 14 lib. 4. & 2 lib. 4. X.
e 2 fi. c. 14 lib. 7. X.
f figura 2. & c. 17 c. 14 lib. 7.
g circulus fix.
h 15 fi. c. 14 li. 7 ante duplicem illic figurã. 13. 14. 15. 16. 17 ante fi. 8. 5 fi. & 1. 2 fi. 10.

quem nunc enarramus, musculi. cuius principium similiter carnosum est, ut etiam reliquum totius musculi corpus, quod orbiculatim uisorium neruum ambiens, ac à principio in priora porrectum, instar turbinis tantisper dilatescit, dum posteriorem oculi sedem contingat, illiq; circuli modo implantetur. Atque hanc insertionem musculus molitur, non quidem neruo uisorio proximã, sed ferè ubi oculus amplissimus fieri incipit. Quemadmodum uerò inter hunc musculum, & sex priores adipem repositum dixi, ita etiam inter neruum ipsum, & præsentem musculum eo interuallo, quo is à neruo abscedit, adeps colligitur. Musculus hic nullam prorsus inscriptionem obtinet, nisi fortassis unam in inferiori ipsius sede, secundùm ipsius longitudinem protensam. Vnde etiam miror, hunc non unius musculi loco à cæteris Anatomicis enumeratum fuisse, sed ab alijs duorum, ab alijs trium: quum interim musculum hunc uix obiter omnes descripserint. Ac proinde etiam uereor, ipsos non admodum aptè musculi huius usum expressisse, dum hunc priuatim, retentionis oculi in sua sede autorem esse asserũt, nullum præterea illi usum asscribentes. Quum tamen aptiùs sex priores musculi id munus sibi uendicare possint, ut quorum externa superficies, membranæ oculi sedem in caluaria exculptam succingenti, fibris multis connascatur. Quinetiam sex isti priores propinquius ipsi capitis ossi, ubi neruus ex caluaria elabitur, pertingunt, ilico enim atque neruus emergit, ex ipsius dura membrana principium mutuantur, omni ex parte septimum occultantes. Quãquam fortassis non desuturi sint, qui originem horum musculorum non à dura cerebri membrana, uerùm ab illa quæ os succingit, pendêre cõtendent, quum interim septimus musculus, multis interuallis undiquaque ab os succingente membrana distet, quod profectò factum nõ fuisset, si modò huius beneficio oculum in sua sede retineri, ac quodammodo ad cerebrum trahi oporteret. Et si fortassis ipsius naturam accuratè rimatus fueris, illum instar tegumenti uisorio neruo obduci concedes, & postmodum etiam oculum rectis motibus agere fateberis, prout nimirũ has illas ue sui corporis fibras contraxerit, laxauerit ue.

Septimi officium.

Ostendit hac prima figura.

OCVLI MVSCVLORVM ADMINISTRATIO. Caput XII.

Administratio in oculo à caluaria resecto, & oculum eximendi modus.

RECTIVS musculorum oculum mouentium administrationem, illo ex caluariæ[a] sinu euulso, perficies. Euellitur autem promptè uniuersus, integra adhuc caluaria, si omni ex parte oblongo cultello, ad os semper ductis in circuitu sectionibus, à suo sinu ipsum liberaueris, & tandem neruum uisorium, ubi primùm ex caluaria procedit, abscueris. Si uerò caluaria fortè ad cerebri inspectionẽ prius fuerit dissecta, ipsumq; cerebrum auulsum, cõduxerit duabus lineis caluariam serra diuidere, una quidem linea à regione maioris anguli, uersus uisorij nerui foramen facta, altera autem à minori angulo ad prioris sectionis, iuxta foramen illud, terminum. Si enim ad eum modum serram in oculorum usq; sedem penetrare coëgeris, totam superiorem partem sedis oculorũ, instar cuiusdam trianguli auferes, ac deinceps undique oculo à pinguedine liberato, illum adimes, aut si uisum erit, oculum ab osse undecunque liberatum solius uisorij nerui interuentu, caluariæ appendere sines. Euulsum ministro tenendum porriges sic, ut summis dextræ manus digitis nerui uisorij finem (quem & eleuabit) sinistra autem manu uelut in pugnum coacta, in indice ac pollice anteriorem oculi partem comprehendat. Mox adipem oculo, ut minori molestia humectatus moueretur, circumpositum, & glandulas, uenarum & arteriarum diuisionem intercedentes adimito. Dein consideratis musculorum ductibus, &, quam simul omnes constituunt, forma, sex capita primorum à neruo uisorio acutiori cultello liberato, ac singulos deinde musculos leuiter secando, ad mediam usque oculi regionem deducito, unumquenq; supra læuam ministri manum, quasi stellam effigiaturus extendens. hac nanque ratione cuiusq; implantationem, formam, & usum leui negocio cõdisces. Porrò nihil æquè diligẽter præcauendũ uenit, ac ne[b] adhærentem albam ue oculi tunicam à [c] cornea prorsus abradas, nimiumq; oculum emungas, priusquam sex musculorum insertionem intuitus fueris. aliàs enim (nisi fortè exercitatior sis) eam uiciabis, neruosam alicuius musculi tenuitatem unà cum adhærente membrana incuriose abscecans. Iam ubi adipem in media horum musculorum amplitudine coaceruatum, unguibus, aut cultello à septimo oculi musculo adempseris, illum quoque aggredi integrum est. Primum itaq; quì neruum ambiat, circulatimq; in oculi radicem implantetur, examina, ipsum à neruo prorsus ad duram usque oculi tunicam radendo. Cæterùm si caluariæ adhuc hærentem oculum administrare animus sit, musculorum capita primùm liberans, ad eum quem iam

Administratio oculi musculorũ, quum is adhuc caluariæ hæret.

Hæc quasi ostendunt duæ cap. 12 figuræ.

a 1 fi. c. 9 li. 7. V, ⊖ & alij multi characteres.

b 18 fi. cap. 14 li. 7 ante. c 17 fi. cap. 14 lib. 7 X.